
Ayn Rand - Alisa Zinovyevna - Alice O'Connor

Autor:

Data de publicació: 09-03-2022

Ayn Rand

Rand el 1943

Nom natiu

????? ?????????? ??????????

Nascut

Alisa Zinovyevna Rosenbaum

2 de febrer de 1905

Sant Petersburg, Imperi Rus

Va morir

6 de març de 1982 (77 anys)

New York City, Estats Units d'1000

Lloc de descans

Kensico Cemetery, Valhalla, Nova York, Estats Units

Nom del llapis

Ayn Rand

Ocupació

Escriptor

Llengua
Anglès

Ciutadania

Imperi Rus (1905-1917)
República Russa (1917)
RSFS de Rússia (1917-1922)
Unió Soviètica (1922-1931)
Estats Units (1931-1982)

Alma mater
Universitat Estatal de Petrograd (diplomada en història, 1924)

Període
1934–1982

Tema
Filosofia

Obres destacades

El cap de font
Atles encongít
més...

Premis destacats
Premi Prometeu - Saló de la Fama
1983 Atlas Shrugged
1987 Anthem

Cònjuge

Frank O'Connor

?

?

(m. 1929; mort el 1979)

Signatura

Forma part d'una sèrie sobre

Capitalisme

show
Conceptes

show
Sistemes econòmics

show
Teories econòmiques

show
Orígens

show
Desenvolupament

show
Gent

show
Temes relacionats i crítica

show
Ideologies

Portal del capitalisme
Portal d'empreses

vte

Alice O'Connor (nascuda Alisa Zinovyevna Rosenbaum; [a] 2 de febrer, [O.S. 1905 - 6 de març de 1982), coneguda pel seu pseudònim Ayn Rand (/a?n /),[1] va ser una escriptora i filòsofa russo-estatunidenca. [2][3] És coneguda per la seva ficció i pel desenvolupament d'un sistema filosòfic que va anomenar objectivisme. Nascuda i educada a Rússia, es va traslladar als Estats Units el 1926. Va tenir una obra que es va estrenar a Broadway el 1935. Després de dues primeres novel·les que inicialment no van tenir èxit, va aconseguir fama amb la seva novel·la de 1943, *The Fountainhead*. El 1957, Rand va publicar la seva obra més coneguda, la novel·la *Atlas Shrugged*. Després, va recórrer a la no ficció per promoure la seva filosofia, publicant les seves pròpies publicacions periòdiques i publicant diverses col·leccions d'assajos fins a la seva mort el 1982.

Rand defensava la raó com l'únic mitjà per adquirir coneixements i rebutjava la fe i la religió. Va donar suport a l'egoisme racional i ètic i va rebutjar l'altruisme. En política, va condemnar l'inici de la força com immoral[4] i es va oposar al col·lectivisme, l'estatisme, així com l'anarquisme, en lloc de donar suport al capitalisme laissez-faire, que va definir com el sistema basat en el reconeixement dels drets individuals, inclosos els drets de propietat. [6] Tot i que

s'oposava al llibertarisme, veient la ideologia com un anarquisme, sovint s'associa amb el moviment llibertari modern. [7] En l'art, Rand va promoure el realisme romàntic. Va ser molt crítica amb la majoria dels filòsofs i tradicions filosòfiques conegudes per ella, excepte Aristòtil, Tomàs d'Aquino i els liberals clàssics. [8][9]

Els crítics literaris van rebre la ficció de Rand amb crítiques mixtes. [10] Tot i que hi va haver un cert creixement de l'interès acadèmic en les seves idees a principis de la dècada de 2000,[11] els filòsofs acadèmics generalment han ignorat o rebutjat la seva filosofia a causa del seu enfocament polèmic i la manca de rigor metodològic. [3] El moviment objectivista intenta difondre les seves idees, tant al públic com en entorns acadèmics. [12] Ha estat una influència significativa entre els llibertaris i els conservadors nord-americans. [13][14]

Contingut

Vida

Primers anys de vida

Rand va néixer al 2 de febrer de 1905, en una família burgesa jueva russa que vivia a Sant Petersburg. [15] Era la més gran de tres filles de Zinovy Zakharovich Rosenbaum, farmacèutica, i Anna Boríssovna (nascuda Kaplan). [16] Rand més tard va dir que va trobar l'escola incontestable i va començar a escriure guions a l'edat de vuit anys i novel·les a l'edat de deu anys. [17] Al prestigiós Gimnàs Stoiunina, la seva amiga més propera era la germana petita de Vladimir Nabokov, Olga; les dues noies compartien un intens interès per la política. [18][19]

Tenia dotze anys en el moment de la Revolució de Febrer de 1917, durant la qual va afavorir Aleksandr Kerenski sobre el tsar Nicolau II. La subsegüent Revolució d'Octubre i el govern dels bolxevics sota Vladímir Lenin van interrompre la vida que la família havia gaudit prèviament. El negoci del seu pare va ser confiscat, i la família va fugir a la península de Crimea, que inicialment estava sota el control de l'Exèrcit Blanc durant la Guerra Civil Russa. Mentre estava a l'escola secundària, va arribar a la conclusió que era ateu i valorava la raó per sobre de qualsevol altra virtut. Després de graduar-se el juny de 1921, va tornar amb la seva família a Petrograd (com Sant Petersburg va ser rebatejada en aquell moment), on es van enfrontar a condicions desesperades, de vegades gairebé famolenques. [20][21]

Rand va completar un programa de tres anys a la Universitat Estatal de Petrograd.

Després de la Revolució Russa, les universitats es van obrir a les dones, el que li va permetre estar en el primer grup de dones a inscriure's a la Universitat Estatal de Petrograd. [22] Als 16 anys, va començar els seus estudis al departament de pedagogia social, especialitzant-se en història. [23] A la universitat es va introduir als escrits d'Aristòtil i Plató; [24] va arribar a veure els seus diferents punts de vista sobre la realitat i el coneixement com el conflicte primari dins de la filosofia. [25] També va estudiar les obres filosòfiques de Friedrich Nietzsche. [26] Capaç de llegir francès, alemany i rus, també va descobrir els escriptors Fiódor Dostoievski, Victor Hugo, Edmond Rostand i Friedrich Schiller, que es van convertir en els seus favorits perennes. [27]

Juntament amb molts altres estudiants burgesos, va ser purgada de la universitat poc abans de graduar-se. Després de les queixes d'un grup de científics estrangers visitants, a molts dels estudiants purgats se'ls va permetre completar el seu treball i graduar-se,[28][29] cosa que va fer a l'octubre de 1924. [30] Després va estudiar durant un any al State Technicum for Screen Arts de Leningrad. Per a una tasca, va escriure un assaig sobre l'actriu polonesa Pola Negri, que es va convertir en la seva primera obra publicada. [31]

En aquest moment, havia decidit que el seu cognom professional per escriure seria Rand,[32] possiblement perquè és

gràficament similar a un extracte de vowelless ???? del seu cognom de naixement en escriptura ciríl·lica,[33][34] i va adoptar el nom D'Ayn. [b]

Arribada als Estats Units

Portada de la primera obra publicada de Rand, una monografia de 2.500 paraules sobre l'actriu Pola Negri publicada el 1925[31]

A finals de 1925, Rand va rebre un visat per visitar familiars a Chicago. [38] Va marxar el 17 de gener de 1926. [39] Quan va arribar a la ciutat de Nova York el 19 de febrer de 1926, va quedar tan impressionada amb l'horitzó de Manhattan que va plorar el que més tard va anomenar "llàgrimes d'esplendor". [40] Amb la intenció de quedar-se als Estats Units per convertir-se en guionista, va viure uns mesos amb els seus familiars, un dels quals era propietari d'una sala de cinema i li va permetre veure dotzenes de pel·lícules de forma gratuïta. Després va marxar a Hollywood, Califòrnia. [41]

A Hollywood, una trobada casual amb el famós director Cecil B. DeMille va portar a treballar com a extra en la seva pel·lícula El rei dels reis i un treball posterior com a guionista júnior. [42] Mentre treballava a The King of Kings, va conèixer un aspirant a actor jove, Frank O'Connor; tots dos es van casar el 15 d'abril de 1929. Es va convertir en resident permanent nord-americana el juliol de 1929 i ciutadana nord-americana el 3 de març de 1931. [43][44][44][c] Va fer diversos intents de portar els seus pares i germanes als Estats Units, però no van poder obtenir permís per emigrar. [47][48]

Ficció antiga

Vegeu també: Nit del 16 de gener, Nosaltres els vius i Anthem (novel·la)

El primer èxit literari de Rand va arribar amb la venda del seu guió Red Pawn a Universal Studios el 1932, encara que mai es va produir. [49] Això va ser seguit pel drama judicial Night of 16th de gener, produït per primera vegada per E. E. Clive a Hollywood el 1934 i després reobert amb èxit a Broadway el 1935. Cada nit es seleccionava un jurat entre els membres del públic; en funció de la votació del jurat, es realitzaria un dels dos finals diferents. [50][d]

La primera novel·la publicada de Rand, la semi-autobiogràfica We the Living, va ser publicada el 1936. Ambientada a la Rússia soviètica, es va centrar en la lluita entre l'individu i l'estat. Les vendes inicials van ser lentes i l'editorial nord-americana va deixar que es deixés d'imprimir,[53] tot i que les edicions europees van continuar venent. [54] Va adaptar la història com una obra de teatre, però la producció de Broadway del productor George Abbott va ser un fracàs que es va tancar en menys d'una setmana. Després de l'èxit de les seves novel·les posteriors, Rand va poder publicar una versió revisada el 1959 que des de llavors ha venut més de tres milions de còpies. [57] En un pròleg de l'edició de 1959, Rand va declarar que We the Living "està tan a prop d'una autobiografia com mai escriuria. ... La trama està inventada, el fons no és ..." [58]

La seva novel·la Anthem va ser escrita durant un descans de l'escriptura de la seva següent gran novel·la, The Fountainhead. Presenta una visió d'un món futur distòpic en què el col·lectivisme totalitari ha triomfat fins al punt que fins i tot la paraula "jo" ha estat oblidada i substituïda per "nosaltres". [59] Es va publicar a Anglaterra el 1938, però Rand inicialment no va poder trobar un editor nord-americà. Igual que amb We the Living, l'èxit posterior de Rand li va permetre obtenir una versió revisada publicada el 1946, que ha venut més de 3,5 milions de còpies. Durant aquests primers anys de la seva carrera, Rand va escriure altres obres de teatre i històries curtes que no van ser produïdes ni publicades durant la seva vida, moltes de les quals van ser publicades més tard a The Early Ayn Rand. [62]

La font i l'activisme polític

The Fountainhead i The Fountainhead (pel·lícula)

Durant la dècada de 1940, Rand es va tornar políticament actiu. Ella i el seu marit van treballar com a voluntaris a temps complet per a la campanya presidencial de 1940 del republicà Wendell Willkie. Aquest treball va donar lloc a les

primeres experiències d'oratorà de Rand; li agradava fer preguntes de vegades hostils del públic de nova York que havia vist noticiaris pro-Willkie. [63] Aquesta activitat la va posar en contacte amb altres intel·lectuals simpatitzants del capitalisme de lliure mercat. Es va fer amiga del periodista Henry Hazlitt, que la va presentar a l'economista de l'Escola Austríaca Ludwig von Mises. Malgrat les seves diferències filosòfiques amb ells, Rand va recolzar fermament els escrits d'ambdós homes al llarg de la seva carrera, i tots dos van expressar admiració per ella. Mises es va referir una vegada a Rand com "l'home més valent d'Amèrica", un compliment que li va agradar especialment perquè va dir "home" en lloc de "dona". Rand també es va fer amic de l'escriptora llibertària Isabel Paterson. Rand va interrogar Paterson sobre la història i la política nord-americanes durant tota la nit durant les seves moltes reunions i va donar idees a Paterson per al seu únic llibre de no ficció, *The God of the Machine*. [66]

The Fountainhead, primera edició

El primer gran èxit de Rand com a escriptora va arribar el 1943 amb *The Fountainhead*, una novel·la romàntica i filosòfica que va escriure durant un període de set anys. [67] La novel·la se centra en un jove arquitecte intransigent anomenat Howard Roark i la seva lluita contra el que Rand va descriure com a "de segona mà" - aquells que intenten viure a través dels altres, col·locant als altres per sobre d'ells mateixos. Va ser rebutjada per dotze editors abans de ser finalment acceptada per la Bobbs-Merrill Company per la insistència de l'editor Archibald Ogden, que va amenaçar de deixar-ho si el seu ocupador no el publicava. [68] Mentre completava la novel·la, a Rand se li va prescriure l'amfetamina Benzedrina per lluitar contra la fatiga. [69] La droga la va ajudar a treballar moltes hores per complir el seu termini per lliurar la novel·la, però després estava tan esgotada que el seu metge va ordenar dues setmanes de descans.[70] El seu ús de la droga durant aproximadament tres dècades pot haver contribuït al que alguns dels seus associats posteriors van descriure com a canvis d'humor volàtils. [71][72]

The Fountainhead es va convertir en un èxit mundial, portant fama a Rand i seguretat financera. El 1943, Rand va vendre els drets cinematogràfics a Warner Bros. i va tornar a Hollywood per escriure el guió. Després va ser contractada pel productor Hal B. Wallis com a guionista i guionista. El seu treball per Wallis va incloure els guions de *Love Letters* i *You Came Along*, nominada a l'Oscar. Rand també va treballar en altres projectes, incloent un tractament de no ficció mai completat de la seva filosofia que s'anomenaria *La base moral de l'individualisme*. [75][76][f]

Viquitexts té text original relacionat amb aquest article:

El testimoni d'Ayn Rand davant el Comitè d'Activitats Antiamericanes de la Cambra de Representants

Rand va ampliar la seva participació amb el lliure mercat i l'activisme anticomunista mentre treballava a Hollywood. Es va involucrar amb l'Aliança Anticomunista per a la Preservació dels Ideals Americans i va escriure articles en nom del grup. També es va unir a l'Associació Americana d'Escriptors Anticomunistes. [77] Una visita de Paterson per reunir-se amb els socis de Rand a Califòrnia va provocar una caiguda entre els dos quan Paterson va fer comentaris, que Rand considerava grollers, a valuosos aliats polítics. El 1947, durant el Segon Ensurt Roig, Rand va testificar com a "testimoni amistós" davant el Comitè d'Activitats Antiamericanes de la Cambra de Representants dels Estats Units. Rand va testificar que la pel·lícula de 1944 *Song of Russia* va tergiversar greument les condicions a la Unió Soviètica, retratant la vida allà molt millor i més feliç del que era. [80] També va voler criticar la lloada pel·lícula de 1946 *The Best Years of Our Lives* pel que va interpretar com la seva presentació negativa del món empresarial, però no se li va permetre testificar sobre això. Quan se li va preguntar després de les audiències sobre els seus sentiments sobre l'eficàcia de les investigacions, Rand va descriure el procés com a "inútil". [82]

Després de diversos retards, la versió cinematogràfica de The Fountainhead es va estrenar el 1949. Tot i que utilitzava el guió de Rand amb alteracions mínimes, "no li agradava la pel·lícula de principi a fi", i es queixava de la seva edició, actuació i altres elements. [83]

Atles encongit i objectivisme

Vegeu també: Atles encongit, Objectivisme i moviment objectivista

La novel·la anthem de Rand va ser reimpressa en l'edició de juny de 1953 de la revista pulp Famous Fantastic Mysteries.

Després de la publicació de The Fountainhead, Rand va rebre nombroses cartes dels lectors, algunes de les quals el llibre va influir profundament. El 1951, Rand es va traslladar de Los Angeles a Nova York, on va reunir un grup d'aquests admiradors al seu voltant. Aquest grup (de fet designat "The Collective") incloïa el futur president de la Reserva Federal Alan Greenspan, un jove estudiant de psicologia anomenat Nathan Blumenthal (més tard Nathaniel Branden) i la seva dona Barbara, i el cosí de Barbara Leonard Peikoff. Inicialment el grup era una reunió informal d'amics que es reunien amb Rand els caps de setmana al seu apartament per discutir filosofia. Més tard va començar a permetre'ls llegir els esborranys de la seva nova novel·la, Atlas Shrugged, mentre el manuscrit estava escrit. El 1954, l'estreta relació de Rand amb Nathaniel Branden es va convertir en una aventura romàntica, amb el coneixement dels seus cònjuges. [86]

Atlas Shrugged, publicat el 1957, va ser considerat l'obra magna de Rand. Rand va descriure el tema de la novel·la com "el paper de la ment en l'existència de l'home i, com a corol·lari, la demostració d'una nova filosofia moral: la moralitat de l'interès propi racional". [89] Defensa els principis bàsics de la filosofia de Rand de l'objectivisme i expressa el seu concepte d'assoliment humà. La trama involucra uns Estats Units distòpics en els quals els industrials, científics i artistes més creatius responen a un govern de l'estat del benestar anant a la vaga i retirant-se a una vall oculta on construeixen una economia lliure independent. L'heroi de la novel·la i líder de la vaga, John Galt, descriu la vaga com "aturar el motor del món" retirant les ments de les persones que més contribueixen a la riquesa i l'assoliment de la nació. Amb aquesta vaga fictícia, Rand pretenia il·lustrar que sense els esforços del racional i el productiu, l'economia es col·lapsaria i la societat s'enfonsaria. La novel·la inclou elements de misteri, romanç i ciència-ficció,[90] i conté una exposició estesa de l'objectivisme en un llarg monòleg pronunciat per Galt. [92]

Malgrat moltes crítiques negatives, Atlas Shrugged es va convertir en un best-seller internacional. No obstant això, Rand va ser desanimat i deprimat per la reacció dels intel·lectuals a la novel·la. Atlas Shrugged va ser l'última obra de ficció completa de Rand; va marcar el final de la seva carrera com a novel·lista i l'inici del seu paper com a filòsofa popular. [95][96]

El 1958, Nathaniel Branden va establir Nathaniel Branden Lectures, més tard incorporat com el Nathaniel Branden Institute (NBI), per promoure la filosofia de Rand. Els membres del col·lectiu van donar conferències per a NBI i van escriure articles per a publicacions periòdiques objectivistes que Rand va editar. Més tard va publicar alguns d'aquests articles en forma de llibre. Rand no es va veure afectat per molts dels estudiants de l'NBI[97] i els va mantenir amb estrictes estàndards, de vegades reaccionant fredament o enfadats a aquells que no estaven d'acord amb ella. Els crítics, incloent-hi alguns antics estudiants de l'NBI i el mateix Branden, més tard van descriure la cultura de l'NBI com una de conformitat intel·lectual i excessiva reverència per Rand. Alguns van descriure l'NBI o el moviment objectivista generalment com un culte o religió. Rand va expressar opinions sobre una àmplia gamma de temes, des de la literatura i la música fins a la sexualitat i el cabell facial, i alguns dels seus seguidors imitaven les seves preferències, vestien roba per coincidir amb personatges de les seves novel·les i compraven mobles com el seu. No obstant això, alguns antics estudiants de l'NBI creien que l'abast d'aquests comportaments era exagerat, i el problema es va concentrar entre els seguidors més propers de Rand a Nova York. [100][104]

Anys posteriors

Al llarg de les anys 1960 i 1970, Rand va desenvolupar i promoure la seva filosofia objectivista a través dels seus

treballs de no ficció i donant xerrades a estudiants d'institucions com Yale, Princeton, Columbia,[105] Harvard i el Massachusetts Institute of Technology. [106] També va començar a impartir conferències anuals al Fòrum Ford Hall, responnent després a les preguntes del públic. [107] Durant aquestes aparicions, sovint va prendre posicions controvertides sobre qüestions polítiques i socials de l'època. Aquests incloïen donar suport al dret a l'avortament,[108] oposar-se a la Guerra del Vietnam i al projecte militar (però condemnant molts esquivadors de projectes com a "borinots"),[109][110] donant suport a Israel a la Guerra del Yom Kippur de 1973 contra una coalició de nacions àrabs com a "homes civilitzats que lluiten salvatges",[111] dient que els colons europeus Tenia el dret de desenvolupar terres preses d'indis americans,[112][113] i titllant l'homosexualitat d'"immoral" i "repugnant", alhora que defensava la derogació de totes les lleis al respecte. [114] També va donar suport a diversos candidats republicans a la presidència dels Estats Units, més fortament Barry Goldwater el 1964, la candidatura del qual va promoure en diversos articles per a The Objectivist Newsletter. [115][116]

Retolador de tombes per a Rand i el seu marit al Cementiri Kensico de Valhalla, Nova York

El 1964, Nathaniel Branden va començar una aventura amb la jove actriu Patrecia Scott, amb qui més tard es va casar. Nathaniel i Barbara Branden van mantenir l'assumpte ocult a Rand. Quan se'n va assabentar el 1968, tot i que la seva relació romàntica amb Branden ja havia acabat,[117] Rand va acabar la seva relació amb tots dos Brandens, i NBI es va tancar. [118] Rand va publicar un article a The Objectivist repudiant Nathaniel Branden per deshonestat i altres "comportaments irracionals en la seva vida privada". En els anys següents, Rand i diversos dels seus col·laboradors més propers es van separar de l'empresa. [120]

Rand es va sotmetre a una cirurgia per càncer de pulmó el 1974 després de dècades de fumar pesat. El 1976, es va retirar d'escriure el seu butlletí de notícies i, després de les seves objeccions inicials, va permetre a un empleat del seu advocat inscriure-la a la Seguretat Social i medicare. A finals de la dècada de 1970, les seves activitats dins del moviment objectivista van declinar, especialment després de la mort del seu marit el 9 de novembre de 1979. Un dels seus projectes finals va ser treballar en una adaptació televisiva mai completa d'Atlas Shrugged. [125]

Rand va morir d'insuficiència cardíaca el 6 de març de 1982, a casa seva a la ciutat de Nova York,[126] i va ser enterrada al Cementiri Kensico, Valhalla, Nova York. [127] En el seu funeral, es va col·locar un arranjament floral de 1,8 metres en forma de signe de dòlar prop del seu taüt. En el seu testament, Rand va nomenar Peikoff per heretar la seva propietat. [129]

Filosofia

Moviment objectivista

show
Filosofia

show
Organitzacions

show
Teòrics

show
Literatura

show
Temes relacionats

Portal de filosofia

vte

Article principal: Objectivisme

Rand va anomenar la seva filosofia "objectivisme", descrivint la seva essència com "el concepte de l'home com un ésser heroic, amb la seva pròpia felicitat com a propòsit moral de la seva vida, amb l'assoliment productiu com la seva activitat més noble, i la raó com el seu únic absolut". [130] Considerava l'objectivisme una filosofia sistemàtica i va

exposar posicions sobre metafísica, epistemologia, ètica, filosofia política i estètica. (131)

En metafísica, Rand va donar suport al realisme filosòfic, i es va oposar a tot el que ella considerava misticisme o sobrenaturalisme, incloses totes les formes de religió. (132)

En epistemologia, considerava que tot el coneixement es basava en la percepció dels sentits, la validesa de la qual considerava axiomàtica[133][134] i la raó, que va descriure com "la facultat que identifica i integra el material proporcionat pels sentits de l'home". [135] Va rebutjar totes les afirmacions de coneixement no perceptiu o a priori, incloent-hi "instint", "intuïció", "revelació" o qualsevol forma de "només saber". En la seva Introducció a l'epistemologia objectivista, Rand va presentar una teoria de la formació de conceptes i va rebutjar la dicotomia analítica-sintètica. [137][138]

En ètica, Rand va advocar per l'egoisme racional i ètic (interès racional), com a principi moral rector. L'individu ha d'existir pel seu propi bé, no sacrificant-se als altres ni sacrificant-se a si mateix. [139] Es va referir a l'egoisme com "la virtut de l'egoisme" en el seu llibre d'aquest títol,[2] en el qual va presentar la seva solució al problema que cal, descrivint una teoria meta-ètica que basava la moralitat en les necessitats de "la supervivència de l'home". [3] [140] Va condemnar l'altruisme ètic com a incompatible amb les exigències de la vida humana i la felicitat,[3] i va sostenir que la iniciació de la força era dolenta i irracional, escrivint a *Atlas Shrugged* que "La força i la ment són oposats". [141][142]

La filosofia política de Rand emfatitzava els drets individuals (inclosos els drets de propietat), i considerava el capitalisme laissez-faire l'únic sistema social moral perquè, al seu parer, era l'únic sistema basat en la protecció d'aquests drets. [6] Es va oposar a l'estatisme, que entenia que incloïa la teocràcia, la monarquia absoluta, el nazisme, el feixisme, el comunisme, el socialisme democràtic i la dictadura. Rand creia que els drets naturals havien de ser protegits per un govern constitucionalment limitat. Tot i que els seus punts de vista polítics sovint es classifiquen com a conservadors o llibertaris, preferia el terme "radical per al capitalisme". Va treballar amb els conservadors en projectes polítics, però no estava d'acord amb ells sobre qüestions com la religió i l'ètica. [145][146] Va denunciar el llibertarisme, que va associar amb l'anarquisme. [7] Va rebutjar l'anarquisme com una teoria ingènua basada en el subjectivisme que només podia conduir al col·lectivisme a la pràctica. (148)

Rand va definir l'art com una "recreació selectiva de la realitat d'acord amb els judicis metafísics de valor d'un artista". Segons ella, l'art permet presentar conceptes filosòfics d'una forma concreta que es pot comprendre fàcilment, complint així una necessitat de consciència humana. Com a escriptora, la forma d'art en què Rand es va centrar més de prop va ser la literatura, on considerava que el romanticisme era l'enfocament que reflectia amb més precisió l'existència del lliure aldriment humà. [150] Va descriure el seu propi enfocament de la literatura com a "realisme romàntic". (151)

Rand va dir que les seves contribucions més importants a la filosofia van ser la seva "teoria dels conceptes, l'ètica i el descobriment en política que el mal -la violació de drets- consisteix en l'inici de la força". [152] Creia que l'epistemologia era una branca fonamental de la filosofia i considerava que la defensa de la raó era l'aspecte més significatiu de la seva filosofia,[153] afirmant: "No sóc principalment una defensora del capitalisme, sinó de l'egoisme; No sóc un defensor de l'egoisme, sinó de la raó. Si un reconeix la supremacia de la raó i l'aplica de manera coherent, tota la resta segueix". (154)

Relació amb altres filòsofs

Rand va afirmar Aristòtil (esquerra) com la seva principal influència filosòfica, i va criticar fortament Immanuel Kant

(dreta).

Rand va ser molt crític amb la majoria dels filòsofs i les tradicions filosòfiques conegudes per ella, excepte Aristòtil, Tomàs d'Aquino i els liberals clàssics. [8] Va reconèixer Aristòtil com la seva major influència[93] i va remarcar que en la història de la filosofia només podia recomanar "tres A": Aristòtil, Aquino i Ayn Rand. En una entrevista de 1959 amb Mike Wallace, quan se li va preguntar d'on provenia la seva filosofia, va respondre: "De la meua pròpia ment, amb l'únic reconeixement d'un deute amb Aristòtil, l'únic filòsof que m'ha influït mai. Jo mateix vaig idear la resta de la meua filosofia". (156)

En un article per a la Claremont Review of Books, el polític Charles Murray critica la seva afirmació que el seu únic "deute filosòfic" era amb Aristòtil, en lloc d'afirmar que les seves idees eren derivades de pensadors anteriors com John Locke i Friedrich Nietzsche. Rand va trobar la inspiració primerenca de Nietzsche,[158][159][160] i els estudiosos han trobat indicis de la seva influència en les primeres notes de les revistes de Rand,[161][162] en passatges de la primera edició de *We the Living* (que Rand va revisar més tard),[163][164] i en el seu estil d'escriptura general. [3] No obstant això, en el moment en què va escriure *The Fountainhead*, Rand s'havia girat en contra de les idees de Nietzsche,[158][166] i l'abast de la seva influència en ella fins i tot durant els seus primers anys és discutit. [167][168][169]

El professor de literatura russa Adam Weiner afirma que l'egoisme de Rand també va ser influenciat per la novel·la de 1863 *What Is to Be Done?* de l'autor rus Nikolai Txernixevski. (170)

Rand considerava que el seu contrari filosòfic era Immanuel Kant, a qui es referia com "l'home més malvat de la història de la humanitat"; [171] creia que la seva epistemologia soscavava la raó i la seva ètica s'oposava a l'interès propi. Els filòsofs George Walsh[173] i Fred Seddon[174] han argumentat que va malinterpretar Kant i va exagerar les seves diferències.

Recepció i llegat

Recepció crítica

Les primeres crítiques que Rand va rebre van ser per a la nit del 16 de gener. Les crítiques de la producció de Broadway van ser en gran part positives, però Rand va considerar que fins i tot les crítiques positives eren vergonyoses a causa dels canvis significatius realitzats en el seu guió pel productor. Rand creia que la seva novel·la *We the Living* no va ser àmpliament revisada, però va rebre aproximadament 125 ressenyes diferents publicades en més de 200 publicacions. En general, aquestes crítiques van ser més positives que les que va rebre pel seu treball posterior. La seva novel·la *Anthem* de 1938 va rebre poca atenció dels crítics, tant per la seva primera publicació a Anglaterra com per a re-números posteriors. (177)

La novel·la de Rand *Atlas Shrugged* va rebre moltes crítiques negatives.

El primer best-seller de Rand, *The Fountainhead*, va rebre moltes menys ressenyes que *We the Living*, i les opinions dels crítics van ser mixtes. [178] La crítica positiva de Lorine Pruette a *The New York Times* va ser molt apreciada. [179] Pruette va anomenar Rand "un escriptor de gran poder" que va escriure "brillantment, bellament i amargament", i va afirmar que "no podreu llegir aquest llibre magistral sense pensar en alguns dels conceptes bàsics del nostre temps". [180] Hi va haver altres crítiques positives, però Rand va descartar la majoria d'elles per no entendre el seu missatge o com a procedent de publicacions sense importància. [178] Algunes ressenyes negatives es van centrar en la durada de la novel·la,[10] com una que la va anomenar "una balena d'un llibre" i una altra que va dir que "qualsevol que

s'hi acullí mereix una conferència severa sobre el racionament de paper". Altres crítiques negatives van qualificar els personatges antipàtics i l'estil de Rand de "ofensivament peatonal". (178)

Atlas Shrugged va ser àmpliament revisat i moltes de les crítiques van ser fortament negatives. [10][181] A National Review, l'autor conservador Whittaker Chambers va qualificar el llibre de "sofomoric" i "notablement ximple". [182] Va descriure el to del llibre com a "estridència sense indults" i va acusar Rand de donar suport a un sistema sense déu (que va relacionar amb el dels soviètics), afirmant que "Des de gairebé qualsevol pàgina d'Atlas Shrugged, es pot sentir una veu, per necessitat dolorosa, manant: "A una cambra de gas, aneu! ". [183] Atlas Shrugged va rebre crítiques positives d'algunes publicacions, incloent elogis del destacat crític de llibres John Chamberlain,[181] però l'erudit de Rand Mimi Reisel Gladstein va escriure més tard que "els crítics semblaven vipar entre si en un concurs per idear els put-downs més intel·ligents", dient que era "clíprap execrable", "escrit per odi", i va mostrar "hèctor i proximitat sense remordiments". [10]

La no ficció de Rand va rebre moltes menys crítiques que les seves novel·les. El tenor de la crítica del seu primer llibre de no ficció, For the New Intellectual, va ser similar al d'Atlas Shrugged. El filòsof Sidney Hook va comparar la seva certesa amb "la forma en què s'escriu la filosofia a la Unió Soviètica"[186] i l'autora Gore Vidal va qualificar el seu punt de vista de "gairebé perfecte en la seva immoralitat". Els seus llibres posteriors van rebre progressivament menys atenció dels crítics. (184)

El 2005, en el centenari del naixement de Rand, Edward Rothstein, escrivint per a The New York Times, es va referir a la seva escriptura fictícia com a pintoresca "fantasia retro" utòpica i neoromàntiques programàtica de l'artista incomprida mentre criticava el "rebuig aïllat de la societat democràtica" dels seus personatges. [188] El 2019, Lisa Duggan va descriure la ficció de Rand com a popular i influent en molts lectors, tot i ser fàcil de criticar pels seus "personatges caricaturescs i trames melodramàtiques, la seva rígida moralització, les seves preferències estètiques de mig a baix nivell ... i els seus punts filosòfics". (189)

Interès popular

Arxiu: Cita d'Ayn Rand, American Adventure, Epcot Center, Walt Disney World.jpg

Una cita de The Fountainhead a la paret davant de l'entrada de la rotonda de The American Adventure a l'Epcot de Walt Disney World

Els llibres de Rand continuen sent àmpliament venuts i llegits, amb més de 30 milions d'exemplars venuts a partir de 2015 (incloent 3,6 milions comprats per a la distribució gratuïta a les escoles per l'Institut Ayn Rand). El 1991, una enquesta realitzada per a la Biblioteca del Congrés i el Club del Llibre del Mes va preguntar als membres del club quin era el llibre més influent en la vida de l'enquestat. L'Atlas shrugged de Rand va ser la segona opció més popular, després de la Bíblia. Tot i que la influència de Rand ha estat més gran als Estats Units, hi ha hagut interès internacional en el seu treball. [192]

Entre els admiradors contemporanis de Rand hi havia companys novel·listes, com Ira Levin, Kay Nolte Smith i L. Neil Smith; i escriptors posteriors com Erika Holzer i Terry Goodkind han estat influenciats per ella. Altres artistes que han citat Rand com una influència important en les seves vides i pensaments inclouen l'artista de còmics Steve Ditko[195] i el músic Neil Peart de Rush,[196] tot i que més tard es va distanciar. Rand va proporcionar una visió positiva dels negocis i, posteriorment, molts executius de negocis i empresaris han admirat i promogut el seu treball. John Allison de BB&T i Ed Snider de Comcast Spectacor han finançat la promoció de les idees de Rand,[198][199] mentre que Mark Cuban (propietari dels Dallas Mavericks) així com John P. Mackey (CEO de Whole Foods) entre d'altres han dit que consideren Rand crucial per al seu èxit. [200]

Rand i les seves obres han estat referides en una varietat de mitjans de comunicació: en programes de televisió, incloent sitcoms animats, comèdies d'acció en viu, drames i programes de jocs, així com en pel·lícules i videojocs. [202] Ella, o un personatge basat en ella, figura de manera destacada (en llums positives i negatives) en novel·les literàries i de ciència-ficció de destacats autors nord-americans. [203] Nick Gillespie, ex editor en cap de Reason, va comentar que "Rand és una immortalitat torturada, en la qual és tan probable que sigui una línia de puny com a protagonista. Jibes a Rand com fred i inhumà corren a través de la cultura popular". S'han fet dues pel·lícules sobre la vida de Rand. Una pel·lícula documental de 1997, Ayn Rand: A Sense of Life, va ser nominada a l'Oscar al millor llargmetratge documental. [205] La Passió d'Ayn Rand, una adaptació televisiva de 1999 del llibre del mateix nom, va guanyar

diversos premis. [206] La imatge de Rand també apareix en un segell postal dels Estats Units de 1999 il·lustrat per l'artista Nick Gaetano. (207]

Influència política

Vegeu també: Objectivisme i llibertarisme

Tot i que va rebutjar les etiquetes de "conservadora" i "llibertària"[208][209] Rand ha tingut una influència contínua en la política de dretes i el llibertarisme. [13] Jim Powell, membre sènior de l'Institut Cato, considera Rand una de les tres dones més importants (juntament amb Rose Wilder Lane i Isabel Paterson) del llibertarisme nord-americà modern,[210] i David Nolan, un dels fundadors del Partit Llibertari, va afirmar que "sense Ayn Rand, el moviment llibertari no existiria". [211] En la seva història del moviment llibertari, el periodista Brian Doherty la va descriure com "la llibertària més influent del segle XX al públic en general"[191] i la historiadora Jennifer Burns es va referir a ella com "l'última droga de porta d'entrada a la vida a la dreta". [13]

Un cartell de manifestants en un míting del Tea Party de 2009 es refereix a John Galt, l'heroi de Rand's Atlas Shrugged.

Les figures polítiques que citen Rand com una influència solen ser conservadores (sovint membres del Partit Republicà),[212] tot i que Rand va prendre algunes posicions que són atípiques per als conservadors, com ara ser pro-elecció i ateu. [213] Es va enfrontar a una intensa oposició de William F. Buckley Jr. i altres col·laboradors de la revista conservadora National Review, que va publicar nombroses crítiques als seus escrits i idees. [214] No obstant això, un article de 1987 a The New York Times es referia a ella com la "novel·lista llorejada" de l'administració Reagan. Congressistes republicans i experts conservadors han reconegut la seva influència en les seves vides i han recomanat les seves novel·les. També ha influït en alguns polítics conservadors fora dels Estats Units, com Ayelet Shaked, exministra de Justícia d'Israel i cofundadora del partit Nova Dreta. [220][221]

La crisi financera de 2007-2008 va estimular un renovat interès en les seves obres, especialment Atlas Shrugged, que alguns van veure com presagiar la crisi. [222][223][224] Els articles d'opinió van comparar els esdeveniments del món real amb la trama de la novel·la. [212] Els cartells que esmentaven Rand i el seu heroi fictici John Galt van aparèixer a les protestes del Tea Party. També hi va haver una major crítica de les seves idees, especialment de l'esquerra política, amb els crítics culpant la crisi econòmica del seu suport a l'egoisme i als mercats lliures, particularment a través de la seva influència en Alan Greenspan. [219] El 2015, Adam Weiner va dir que a través de Greenspan, "Rand havia llançat efectivament una bomba de rellotgeria a la sala de calderes de l'economia nord-americana". Lisa Duggan va dir que les novel·les de Rand van tenir un "impacte incalculable" en el foment de la propagació d'idees polítiques neoliberals. El 2021, Cass Sunstein va dir que les idees de Rand es podien veure en les polítiques fiscals i reguladores de l'administració Trump, que va atribuir a "la influència duradora de Rand ... de la seva ficció". (227)

Reacció acadèmica

Recepció acadèmica durant la vida de Rand

Durant la vida de Rand, el seu treball va rebre poca atenció dels acadèmics. [12] Quan el primer llibre acadèmic sobre la filosofia de Rand va aparèixer el 1971, el seu autor va declarar escriure sobre Rand "una empresa traïdora" que podria conduir a la "culpabilitat per associació" per prendre-la seriosament. [228] Alguns articles sobre les idees de Rand van aparèixer en revistes acadèmiques abans de la seva mort el 1982, molts d'ells a The Personalist. [229] Un d'aquests va ser "Sobre l'argument randià" del filòsof llibertari Robert Nozick, que va argumentar que el seu argument meta-ètic és insòlit i no aconsegueix resoldre el problema que planteja David Hume. [230] Altres filòsofs, escrivint a la mateixa publicació, van argumentar que Nozick va errar el cas de Rand. La consideració acadèmica de Rand com a figura literària durant la seva vida va ser encara més limitada. L'acadèmica Mimi Gladstein no va poder trobar cap article acadèmic sobre les novel·les de Rand quan va començar a investigar-la el 1973, i només tres d'aquests articles van aparèixer durant la resta de la dècada de 1970.

Avaluacions generals pòstumes

Des de la mort de Rand, l'interès en el seu treball ha anat augmentant gradualment. El 2009, la historiadora Jennifer Burns va identificar "tres ones superposades" d'interès acadèmic en Rand, inclosa "una explosió d'erudició" des de l'any 2000. No obstant això, a partir d'aquest mateix any, poques universitats incloïen Rand o Objectivisme com a especialitat filosòfica o àrea de recerca, amb molts departaments de literatura i filosofia que la rebutjaven com un fenomen de la cultura pop en lloc d'un tema per a un estudi seriós. [235] L'actualització de tardor de 2020 a l'entrada sobre Rand a l'Enciclopèdia de Filosofia de Stanford diu que "només uns pocs filòsofs professionals s'han pres el seu treball seriosament". [3] Els estudiosos de la literatura anglesa i nord-americana també han ignorat en gran mesura la seva obra,[236] tot i que l'atenció a la seva obra literària ha augmentat des de la dècada de 1990.

Escrivint en l'edició de 1998 de la Routledge Encyclopedia of Philosophy, el teòric polític Chandran Kukathas resumeix la recepció filosòfica principal del seu treball en dues parts. El seu argument ètic, diu, és vist per la majoria dels comentaristes com una variant poc convincent de l'ètica d'Aristòtil. La seva teoria política, diu, "és de poc interès", entelada per un esforç "mal pensat i poc sistematista" per reconciliar la seva hostilitat amb l'Estat amb el seu rebuig de l'anarquisme. [2] El filòsof llibertari Michael Huemer argumenta que molt poca gent troba convicents les idees de Rand, especialment la seva ètica,[238] que creu que són difícils d'interpretar i no tenen coherència lògica. [239] Atribueix l'atenció que rep al fet que és una "escriptora convincent", especialment com a novel·lista, assenyalant que Atlas Shrugged va superar les obres de no ficció de Rand, així com les obres d'altres filòsofs del liberalisme clàssic com Ludwig von Mises, Friedrich Hayek o Frederic Bastiat. [238] A l'entrada de l'Enciclopèdia Literària per a Rand escrita el 2001, John David Lewis va declarar que "Rand va escriure la ficció intel·lectualment més desafiant de la seva generació". El 2020, el crític de mitjans Eric Burns va dir que "Rand és segurament el filòsof més atractiu de la meua vida"[241] però "ningú a l'acadèmia li presta atenció, ni com a autora ni com a filòsofa". (242)

Beca específica de Rand

Alguns estudiosos se centren específicament en l'obra de Rand. Els estudiosos Douglas Den Uyl i Douglas B. Rasmussen, mentre subratllen la importància i originalitat del seu pensament en una col·lecció d'articles acadèmics de 1984 sobre les seves idees, descriuen el seu estil com a "literari, hiperbòlic i emocional". En aquest mateix volum, l'escriptor polític i erudit de Rand Jack Wheeler escriu que malgrat "la bomba incessant i la contínua ventilació de la ràbia randiana", l'ètica de Rand és "un assoliment més immens, l'estudi del qual és molt més fructífer que qualsevol altre en el pensament contemporani". (244)

El 1987 Allan Gotthelf, George Walsh i David Kelley van cofundar l'Ayn Rand Society, un grup afiliat a l'Associació Filosòfica Americana. El 2012, la University of Pittsburgh Press va llançar una sèrie "Ayn Rand Society Philosophical Studies" basada en els procediments de la Societat. (247)

Gladstein, Gotthelf, Harry Binswanger, John Hospers, Edwin A. Locke, Wallace Matson, Leonard Peikoff, Chris Matthew Sciabarra i Tara Smith han ensenyat el seu treball en institucions acadèmiques. Les idees de Rand també s'han convertit en subjectes d'estudi a les universitats de Clemson i Duke. [248] Sciabarra coedita The Journal of Ayn Rand Studies, una revista no partidista dedicada a l'estudi de l'obra filosòfica i literària de Rand. (249)

Smith ha escrit diversos llibres acadèmics i articles sobre les idees de Rand, incloent-hi Normative Ethics: The Virtuous Egoist d'Ayn Rand, un volum sobre la teoria ètica de Rand publicat per Cambridge University Press el 2006. Tot i que Rand va sostenir que l'objectivisme era un sistema filosòfic integrat, el filòsof Robert H. Bass argumenta en un article de la revista de 2006 que les seves idees ètiques centrals són inconsistents i contradictòries amb les seves idees polítiques centrals. [250]

Moviment objectivista

Article principal: Moviment objectivista

El 1985, Peikoff va establir l'Ayn Rand Institute, una organització sense ànim de lucre dedicada a promoure les idees i obres de Rand. El 1990, després d'un desacord ideològic amb Peikoff, el filòsof David Kelley va fundar l'Institut d'Estudis Objectivistes, ara conegut com La Societat de l'Atlas. El 2001, l'historiador John McCaskey va organitzar la Fundació Anthem per a la Beca Objectivista, que proporciona subvencions per a treballs acadèmics sobre objectivisme en l'àmbit acadèmic. De 2002 a 2012, la fundació benèfica de BB&T Corporation va concedir subvencions a més de 60 col·legis i universitats per ensenyar les idees o obres de Rand. En alguns casos, aquestes beques van ser controvertides a causa de la seva necessitat d'investigació o docència relacionada amb Rand. [254][25]

Obres seleccionades

Article principal: Bibliografia d'Ayn Rand i Objectivisme

Ficció i drama:

Nit del 16 de gener (interpretada el 1934, publicada el 1968)
We the Living (1936, revisat el 1959)
Anthem (1938, revisat el 1946)
The Unconquered (1940, publicat el 2014)
El cap de la font (1943)
Atlas Shrugged (pel·lícula 1957)
El primer O Ayn Rand (1984)
Ideal (2015)

No ficció:

El nuevo intelectual (1961)
La virtud de l'egoisme (1964)
Capitalismo: el ideal desconocido (1966)
El manifest romàntic (1969)
La nueva esquerra (1971, ampliada el 1975)
Introducció a l'Epistemologia Objectivista (1979, ampliat el 1990)
Filosofia: quién necesita (1982)
Cartas de Ayn Rand (1995)
Diarios de Ayn Rand (1997)

Vegeu també

El asesinato de Marion Parker
Teoria de la justícia: el musical!

Notes

^ Russian: ????? ?????????, [a?lj?sa zj??novj?vn? r?zj?n?ba?m]

^ Rand va dir que Ayn va ser adaptat d'un nom finnic. [35] Algunes fonts biogràfiques ho qüestionen, suggerint que pot provenir d'un sobrenom basat en la paraula hebrea ??? (ayin, que significa "ull"). [36] Les cartes de la família de Rand no utilitzen aquest sobrenom per a ella. [37]

^ Els diaris d'immigració de Rand van donar el seu nom com "Alice", [40] de manera que el seu nom legal de casada es va convertir en "Alice O'Connor", però no va utilitzar aquest nom en públic o amb amics. [45][46]

^ El 1941, Paramount Pictures va produir una pel·lícula basada lliurement en l'obra. Rand no va participar en la producció i va ser molt crític amb el resultat. [51][52]

^ El 1942, la novel·la va ser adaptada sense el permís de Rand en un parell de pel·lícules italianes, Noi vivi i Addio, Kira. Després que es resolguessin les reclamacions legals de Rand sobre la pirateria, el seu advocat va comprar els negatius. Les pel·lícules van ser reeditats amb l'aprovació de Rand i estrenades com We the Living el 1986. [56]

^ Una versió condensada del llibre inacabat va ser publicada com un assaig titulat "L'únic camí cap al demà" en l'edició de gener de 1944 de Reader's Digest.